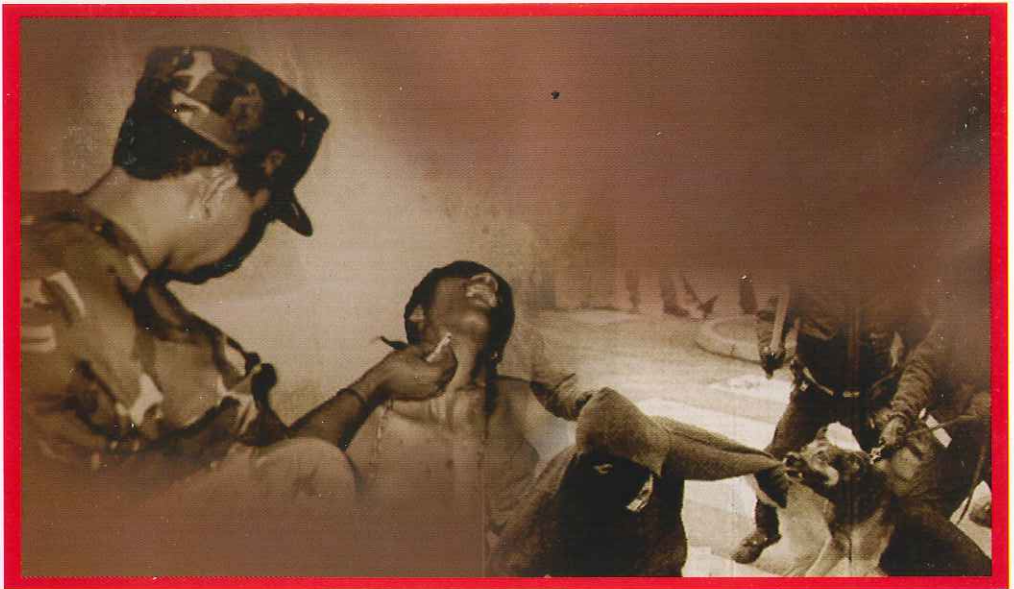

KONVENSYEN

ANTI PENYEKSAAN KEKEJAMAN, PERLAKUAN ATAU HUKUMAN YANG TIDAK BERPERIKEMANUSIAAN

Diterjemah & diterbitkan oleh:

ERA
CONSUMER
MALAYSIA

ERA CONSUMER MALAYSIA

[Persatuan Pendidikan dan Penyelidikan untuk Pengguna-Pengguna, Malaysia]

K O N V E N S Y E N A N T I P E N Y E K S A A N

*Kekejaman, Perlakuan
Atau Hukuman
Yang Tidak Berperikemanusiaan*

Diterjemah dan diterbitkan oleh:

ERA CONSUMER MALAYSIA

[Persatuan Pendidikan dan Penyelidikan untuk Pengguna, Malaysia]

ERA CONSUMER adalah sebuah organisasi sukarela demokratik bukan bersifat politik dan tidak mendapat keuntungan. ERA memberi tumpuan kepada isu-isu yang merangkumi jaminan makanan, hak asasi manusia, alam sekitar, hak-hak pengguna serta hak wanita untuk membina suatu masyarakat yang adil dan saksama.

Dibiayai oleh

The British High Commission

Konvensyen Anti Penyeksaan, Kekejaman, Perlakuan Atau Hukuman Yang Tidak Berperikemanusiaan

Negara Pihak Kovenan ini,

Mengambil kira, selaras dengan prinsip-prinsip yang diisytiharkan di dalam Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, pengakuan terhadap harga diri dan hak-hak seimbang yang tidak terpisah dan anggota umat manusia adalah asas kepada kebebasan, keadilan dan keamanan dunia,

Mengakui bahawa, hak-hak ini berasal dari harga diri seseorang manusia,

Mengambil kira tanggungjawab Negara-Negara di bawah Piagam Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu, terutamanya Fasal 55, iaitu untuk menggalakkan penghormatan dan mematuhi hak asasi manusia dan kebebasan sejagat.

Mengambil kira Fasal 5 Perisytiharan Hak Asasi Manusia Sejagat dan Fasal 7 Kovenan Mengenai Hak Sivik dan Politik, kedua-duanya memperuntukkan bahawa tidak sesiapa pun boleh diseksa, dizalimi, diperlakukan atau dikenakan hukuman yang tidak berperikemanusiaan,

Juga, mengambil kira Deklarasi Terhadap Perlindungan Kepada Semua Orang daripada diseksa, dizalimi, diperlakukan atau dikenakan hukuman yang tidak berperikemanusiaan, telah diterima oleh Perhimpunan Agung pada 9 Disember 1975,

Keinginan untuk mewujudkan lebih banyak perjuangan yang efektif terhadap penyeksaan, kezaliman, perlakuan atau hukuman yang tidak berperikemanusiaan di seluruh dunia,

Telah bersetuju seperti berikut:

Bahagian 1

Fasal 1

1. Untuk tujuan Konvensyen ini, istilah “seksaan” bermaksud apa-apa tindakan yang menyebabkan kesakitan teruk atau penderitaan, sama ada fizikal atau mental, dengan sengaja dilakukan kepada seseorang dengan tujuan untuk memperolehi maklumat atau pengakuan daripada dia atau orang ketiga, menghukum dia atau orang ketiga untuk suatu tindakan yang telah dilakukan atau disyaki dilakukan, atau mengugut dan memaksa dia atau orang ketiga, atau untuk sebarang sebab berdasarkan sebarang jenis diskriminasi, apabila kesakitan atau penderitaan seperti itu diakibatkan atas desakan atau dengan persetujuan seorang pegawai awam atau orang lain yang bertindak di dalam suatu keupayaan rasmi. Ia bukan sahaja meliputi kesakitan atau penderitaan yang wujud akibat daripadanya, pembawaan atau kesan-kesan sampingan kepada sekatan undang-undang.
2. Fasal ini tidak mempunyai prasangka terhadap sebarang instrumen antarabangsa atau undang-undang nasional yang mana ada atau boleh mengandungi peruntukan penggunaan yang lebih luas.

Fasal 2

1. Setiap Negara Pihak harus melaksanakan perundangan, pentadbiran, kehakiman atau langkah lain yang berkesan untuk mencegah perbuatan seksaan di sebarang wilayah di bawah bidang kuasa perundangannya.
2. Tidak ada keadaan terkecuali, sama ada suatu keadaan peperangan atau suatu ancaman peperangan, ketidakstabilan politik dalaman atau lain-lain kecemasan awam yang lain, yang boleh digunakan sebagai suatu justifikasi seksaan.
3. Arahan daripada seorang pegawai tertinggi atau seorang penguasa awam tidak boleh digunakan sebagai suatu justifikasi seksaan.

Fasal 3

1. Tiada Negara Pihak yang boleh membuang, mengembalikan atau menyerahkan semula seseorang kepada satu Negara lagi di mana terdapat asas untuk mempercayai bahawa dia akan berada di dalam keadaan bahaya yang membolehkan berlakunya penyeksaan.
2. Bagi tujuan untuk menentukan sama ada terdapat asas seperti itu atau tidak, pihak berkuasa yang berkenaan perlu mengambil kira semua pertimbangan yang berkaitan termasuk, di mana ia dapat digunakan, wujud di Negara berkenaan pencabulan hak asasi manusia secara rambang, terang-terangan atau besar-besaran.

Fasal 4

1. Setiap Negara Pihak perlu menjamin bahawa semua perbuatan seksaan merupakan satu kesalahan di bawah undang-undang jenayahnya. Perkara yang sama akan dipakai kepada suatu percubaan melakukan seksaan dan suatu tindakan seseorang yang berunsur subahat atau terlibat di dalam seksaan.
2. Setiap Negara Pihak perlu memastikan bahawa kesalahan ini dijatuhi dengan hukuman yang bersesuaian dengan mengambil kira jenis kesalahan.

Fasal 5

1. Setiap Negara Pihak perlu mengambil langkah yang diperlukan untuk membentuk bidang kuasa perundangannya ke atas kesalahan yang dirujuk di dalam Fasal 4 bagi kes-kes berikut:
 - a) Apabila kesalahan dilakukan di mana-mana wilayah di bawah bidang kuasanya, atau di atas sebuah kapal atau pesawat yang didaftarkan di Negara itu;

- b) Apabila orang yang tertuduh itu adalah seorang warganegara Negara tersebut;
 - c) Apabila mangsa adalah warganegara Negara itu dan jika Negara itu menganggap bahawa ia adalah sesuai.
2. Setiap Negara Pihak juga perlu mengambil langkah yang serupa yang memastikannya untuk membentuk bidang kuasa terhadap kesalahan di dalam kes yang tertuduh berada di mana-mana wilayah di bawah bidang kuasa perundangannya dan ia tidak menyerahkannya semula merujuk kepada Fasal 8 ke sebarang Negara yang disebutkan di dalam perenggan 1 Fasal ini.
 3. Konvensyen ini tidak memisahkan sebarang bidang kuasa perundangan jenayah yang dipakai selaras dengan undang-undang tempatan.

Fasal 6

1. Setelah berpuas hati, selepas pemeriksaan sesuatu maklumat diperolehi, apabila keadaan membenarkan, sebarang Negara Pihak di dalam wilayahnya, seseorang yang didakwa telah melakukan sebarang kesalahan yang dirujuk di dalam Fasal 4 ia perlu dibawa ke tahanan atau mengambil langkah perundangan lain yang menjamin kehadirannya. Penahanan dan langkah perundangan lain harus seperti yang diperuntukkan di dalam undang-undang Negara itu tetapi boleh diteruskan untuk jangkamasa yang diperlukan sahaja untuk membolehkan sebarang perbicaraan penjenayah atau penyerahan balik dimulakan.
2. Negara berkenaan perlu membuat suatu siasatan awal dengan serta merta berdasarkan fakta itu.
3. Seorang di dalam tahanan selaras dengan perenggan 1 fasal ini, harus dibantu untuk berhubung secara serta merta dengan wakil negara yang paling hampir yang ia menjadi warganegaranya, atau, jika dia adalah seorang yang tanpa Negara, hendaklah dengan Negara di mana dia biasanya bermastautin.

4. Apabila sesuatu Negara, selaras dengan fasal ini, setelah membawa seorang ke tahanan, ia dengan serta merta harus memberitahu Negara yang dirujuk dalam Fasal 5, perenggan 1, bahawa orang tersebut berada dalam tahanan dan keadaan yang mana mewajarkan penahanannya. Negara yang mana membuat siasatan awal yang termaktub di dalam perenggan 2 fasal ini harus dengan segera melaporkan hasil siasatannya kepada Negara tersebut dan perlu menyatakan sama ada ia bercadang untuk menggunakan bidang kuasa perundangannya atau sebaliknya.

Fasal 7

1. Negara Pihak yang di dalam wilayah bidang kuasa perundangannya, seorang didakwa itu telah melakukan sebarang kesalahan selaras dengan Fasal 4 harus seperti di dalam kes yang termaktub di dalam Fasal 5, jika dia tidak diserahkan semula, dia perlu diserahkan kepada pihak berkuasa yang berkeelayakan untuk tujuan pendakwaan.
2. Pihak berkuasa ini harus membuat keputusan mereka dengan cara yang sama seperti sebarang kesalahan lain yang berkeadaan serius di bawah undang-undang Negara itu. Di dalam kes yang dirujuk di dalam Fasal 5, perenggan 2, bukti yang biasa digunakan diperlukan oleh pihak pendakwa dan penyabitian tidak sedikit pun akan menjadi kurang ketat berbanding dengan mereka yang memakai kes yang dirujuk kepada Fasal 5, perenggan 1.
3. Sesiapa sahaja, berdasarkan perbicaraan berhubung dengan sebarang kesalahan yang dirujuk di dalam Fasal 4 tersebut harus dijamin mendapat layanan yang adil dalam semua peringkat perbicaraan.

Fasal 8

1. Kesalahan yang dirujuk di dalam Fasal 4 harus memasukkan sebarang kesalahan yang boleh diserahkan balik dalam sebarang perjanjian penyerahan balik. Negara Pihak perlu memberi kesanggupan termasuk pelanggaran seperti itu dalam setiap perjanjian penyerahan balik sebagai kesalahan boleh serah balik untuk diputuskan antara mereka.

2. Jika suatu Negara Pihak yang mengenakan syarat penyerahan balik di atas kewujudan suatu perjanjian menerima suatu permintaan untuk penyerahan balik daripada Negara Pihak yang lain, yang tidak mempunyai perjanjian penyerahan balik, ia boleh menganggap Konvensyen ini sebagai asas yang sah untuk penyerahan balik dari segi kesalahan seperti itu. Penyerahan balik ini tertakluk kepada syarat-syarat lain yang terdapat di dalam undang-undang Negara Pihak yang membuat permintaan.
3. Negara Pihak yang tidak mengenakan syarat penyerahan balik di atas kewujudan suatu perjanjian harus mengiktirafkan kesalahan seperti itu antara mereka sendiri sebagai kesalahan boleh serah balik tertakluk kepada syarat-syarat yang terdapat di dalam undang-undang Negara Pihak yang membuat permintaan.
4. Kesalahan berkenaan harus dilayan, untuk tujuan penyerahan balik antara Negara Pihak, seolah-olah mereka telah dilakukan bukan sahaja di tempat di mana ia berlaku, tetapi juga di wilayah Negara yang meminta untuk mengadakan bidang kuasa perundangan mereka menurut Fasal 5, perenggan 1.

Fasal 9

1. Setiap Negara Pihak harus berkemampuan untuk mengambil usaha yang semampu mungkin untuk memberi bantuan berkaitan dengan perbicaraan jenayah yang dibawa berkaitan dengan apa-apa kesalahan yang dirujuk di Fasal 4, termasuk bekalan semua bukti mengikut keperluan untuk perbicaraan.
2. Negara Pihak harus melaksanakan kewajipan mereka di bawah perenggan satu fasal ini sesuai dengan sebarang perjanjian di atas bantuan kehakiman bersama yang boleh wujud di antara mereka.

Fasal 10

1. Setiap Negara Pihak harus memastikan bahawa pendidikan dan maklumat mengenai larangan terhadap seksaan disertakan sepenuhnya di dalam latihan

kakitangan penguatkuasa undang-undang, sivil atau tentera, kakitangan perubatan, para pegawai awam dan sesiapa sahaja yang akan terlibat dalam penahanan, soal siasat atau pengendalian seorang individu berhubung dengan penahanan atau pemenjaraan.

2. Setiap Negara Pihak harus memasukkan larangan ini dalam peraturan atau arahan yang dibuat berhubung dengan kewajipan dan fungsi seorang yang berkenaan.

Fasal 11

Setiap Negara Pihak harus mempunyai kawalan bersistem terhadap peraturan soal siasat, arahan, kaedah dan juga penyusunan untuk jagaan dan layanan terhadap orang terlibat di dalam sebarang bentuk penahanan, atau pemenjaraan di sebarang wilayah di bawah bidang kuasa perundangannya, dengan niat untuk mencegah sesuatu kes seksaan.

Fasal 12

Setiap Negara Pihak harus memastikan bahawa pihak berkuasa yang berkecualan untuk memulakan suatu penyiasatan secara bebas dan segera, apabila terdapat asas yang memuaskan bahawa suatu perbuatan seksaan telah dilakukan di sebarang wilayah di bawah bidang kuasa perundangannya.

Fasal 13

Setiap Negara Pihak harus memastikan seorang individu yang mendakwa telah diseksa di sebarang wilayah di bawah bidang kuasa perundangannya mempunyai hak untuk mengadu, dan kesnya diperiksa dengan segera dan bebas oleh pihak berkuasa yang berkecualan. Langkah-langkah harus diambil untuk menjamin pengadu tersebut dan saksi dilindungi dari semua bentuk layanan buruk atau ugutan disebabkan aduan yang dibuat olehnya atau sebarang bukti yang diberi olehnya.

Fasal 14

1. Setiap Negara Pihak perlu memastikan di dalam sistem perundangannya seseorang mangsa suatu penyeksaan itu mendapat tebus rugi dan mempunyai suatu hak yang boleh dikuatkuasakan terhadap pampasan yang adil dan mencukupi, termasuk untuk proses pemulihan semungkin penuh yang boleh. Jika berlaku kematian mangsa disebabkan oleh penyeksaan, tanggungannya layak diberi pampasan.
2. Tiada apa pun di dalam fasal ini yang boleh menjejaskan sebarang hak mangsa atau orang lain terhadap pampasan yang wujud di bawah undang-undang kebangsaan.

Fasal 15

Setiap Negara Pihak perlu memastikan bahawa sebarang kenyataan yang dibuat ekoran berlakunya penyeksaan tidak akan dipohon sebagai bukti di dalam sebarang perbicaraan, kecuali terhadap seseorang yang tertuduh melakukan seksaan sebagai bukti bahawa kenyataan itu dibuat.

Fasal 16

1. Setiap Negara Pihak di bawah sebarang wilayah perundangannya, harus mencegah sebarang bentuk tindakan yang zalim, perlakuan atau hukuman yang tidak berperikemanusiaan yang mana tidak menyamai penyeksaan atau hukuman yang didefinisikan di dalam Fasal 1, apabila tindakan seperti telah dilakukan atas desakan atau dengan persetujuan seorang pegawai awam atau orang lain yang bertindak di dalam suatu jawatan rasmi. Khususnya, kewajipan yang terkandung di dalam Fasal 10, 11, 12 dan 13 boleh digunakan dengan penggantian yang berkaitan dengan penyeksaan kepada tindakan lain yang zalim, perlakuan atau hukuman yang tidak berperikemanusiaan.
2. Peruntukan konvensyen ini adalah tanpa prasangka ke atas mana-mana peruntukan lain dalam mana-mana peraturan antarabangsa atau undang-undang nasional yang melarang kekejaman, perlakuan atau hukuman yang tidak berperikemanusiaan berhubungan dengan penyerahan balik atau pembuangan.

Bahagian 11

Fasal 17

1. Harulah ditubuhkan sebuah Jawatankuasa Anti Penyeksaan (selepas ini dirujuk sebagai Jawatankuasa) yang mana akan melaksanakan fungsi yang disediakan selepas ini. Jawatankuasa ini harus terdiri daripada sepuluh orang ahli yang tinggi prinsip moralnya dan diiktirafkan mahir di dalam bidang hak asasi manusia, yang boleh berkhidmat di dalam kedudukan peribadi mereka. Pakar harus dipilih oleh Negara Pihak, dengan mengambil kira penyebaran geografi yang adil dan adalah berfaedah bagi penyertaan beberapa orang yang mempunyai pengalaman perundangan.
2. Anggota Jawatankuasa itu harus dipilih melalui undi rahsia daripada suatu senarai orang yang dicalonkan oleh Negara Pihak. Setiap Negara Pihak boleh mencalonkan seorang daripada warga negaranya sendiri. Negara Pihak juga harus mengambil kira bergunanya seseorang calon yang juga adalah anggota Jawatankuasa Hak Asasi Manusia yang ditubuhkan di bawah Konvensyen Mengenai Hak Sivil dan Politik dan yang sedia berkhidmat untuk Jawatankuasa Anti Penyeksaan tersebut.
3. Pilihanraya anggota Jawatankuasa harus diadakan pada mesyuarat Negara Pihak dua tahun sekali yang disidangi oleh Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu. Dalam tersebut, dua pertiga Negara Pihak boleh membentuk korum, orang yang dipilih kepada Jawatankuasa adalah mereka yang mendapat bilangan undian yang terbesar dan majoriti mutlak undian wakil Negara Pihak yang hadir dan mengundi.
4. Pilihanraya ini harus diadakan tidak lebih daripada enam bulan selepas tarikh penguatkuasaan Konvensyen ini. Sekurang-kurangnya empat bulan sebelum tarikh tiap-tiap pilihanraya ini, Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu harus menunjukkan sepucuk surat kepada Negara Pihak untuk menghantar pencalonan mereka dalam masa tiga bulan. Setiausaha Agung perlu menyediakan suatu senarai mengikut abjad semua orang yang dicalonkan, menunjukkan Negara Pihak yang telah mencalonkan calon mereka, dan perlu menyerahkannya kepada Negara Pihak.

5. Anggota Jawatankuasa itu harus dipilih untuk suatu penggal selama empat tahun. Mereka layak untuk dipilih semula jika dicalonkan semula. Walau bagaimanapun, tempoh lima anggota yang dipilih pada pilihanraya pertama, akan tamat di penghujung tahun kedua; sebaik sahaja selepas pilihanraya pertama nama lima anggota ini akan dipilih oleh pengerusi mesyuarat melalui undian seperti merujuk kepada perenggan 3 Fasal ini.
6. Jika seseorang anggota Jawatankuasa tersebut meninggal dunia atau meletak jawatan atas sebab-sebab lain di mana ia tidak lagi dapat melaksanakan kewajipan Jawatankuasanya, Negara Pihak yang mana mencalonkannya akan melantik satu lagi ahli daripada warga negaranya untuk berkhidmat bagi baki tempohnya, dengan syarat ia mendapat kebenaran majoriti Negara Pihak. Kebenaran akan dianggap telah diberi melainkan setengah atau lebih Negara Pihak memberi respon secara negatif dalam enam minggu selepas diberitahu oleh Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu mengenai perlantikan yang dicadangkan.
7. Negara Pihak harus bertanggungjawab ke atas perbelanjaan anggota Jawatankuasa semasa mereka melaksanakan kewajipan Jawatankuasa.

Fasal 18

1. Jawatankuasa ini boleh memilih pegawai-pegawainya untuk suatu penggal selama dua tahun. Mereka boleh dipilih semula.
2. , Jawatankuasa ini boleh mengadakan peraturan tatacaranya sendiri, tetapi peraturan ini antara lain harus menyatakan:
 - (a) Enam orang anggota diperlukan untuk membentuk korum;
 - (b) Keputusan Jawatankuasa akan dibuat dengan undian majoriti anggota yang hadir.
3. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu harus membekalkan kakitangan dan kemudahan yang diperlukan untuk pelaksanaan fungsi Jawatankuasa ini secara berkesan di bawah Konvensyen ini.

4. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu harus menyelia mesyuarat awal Jawatankuasa ini. Selepas mesyuarat awal ini, Jawatankuasa harus bermesyuarat pada masa yang telah ditentukan di dalam peraturan tatacaranya.
5. Negara Pihak harus bertanggungjawab terhadap perbelanjaan yang timbul berkaitan dengan penyelenggaraan mesyuarat Negara Pihak dan Jawatankuasa, termasuk pembayaran balik kepada Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu untuk apa-apa bayaran seperti kos untuk kakitangan dan kemudahan, oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu merujuk kepada perenggan ketiga fasal ini.

Fasal 19

1. Negara Pihak harus menghantar kepada Jawatankuasa, melalui Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu, laporan mengenai langkah yang telah mereka ambil dalam melaksanakan tugasnya di bawah Konvensyen ini, dalam masa setahun selepas penguatkuasaan Konvensyen ini untuk Negara Pihak yang berkenaan. Negara Pihak kemudiannya harus menghantar laporan tambahan setiap empat tahun terhadap sebarang langkah baru yang diambil olehnya dan laporan lain seperti itu yang dikehendaki oleh Jawatankuasa.
2. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu harus menghantar laporan kepada semua Negara Pihak.
3. Setiap laporan harus dipertimbangkan oleh Jawatankuasa yang mana boleh membuat komen umum ke atas laporan tersebut yang dianggap bersesuaian dan akan mengajukannya semula kepada Negara Pihak yang terbabit. Negara Pihak itu boleh memberi respon dan pemerhatiannya berdasarkan pilihannya kepada Jawatankuasa.
4. Jawatankuasa ini boleh, berdasarkan budi bicaranya, memutuskan untuk memasukkan sebarang komen yang dibuat olehnya selaras dengan perenggan tiga fasal ini, bersama pemerhatian yang diterima daripada Negara Pihak yang berkenaan, di dalam laporan tahunannya yang dibuat menurut Fasal 24.

Jika diminta oleh Negara Pihak yang berkenaan, Jawatankuasa juga boleh memasukkan satu salinan laporan yang diserahkan di bawah perenggan 1 fasal ini.

Fasal 20

1. Jika Jawatankuasa menerima maklumat yang boleh dipercayai yang mana mengandungi tanda-tanda yang menyakinkan bahawa penyeksan secara sistematik sedang berlaku di wilayah suatu Negara Pihak, maka Jawatankuasa harus menjemput Negara Pihak tersebut untuk bekerjasama di dalam penelitian maklumat dan selepas itu menyerahkan pemerhatian berhubung dengan maklumat berkenaan.
2. Mengambil kira sebarang pemerhatian yang diserahkan oleh Negara Pihak yang berkenaan, dan juga maklumat-maklumat lain yang berkaitan boleh didapati, Jawatankuasa boleh, jika didapati wajar untuk membuat keputusan, mengarahkan seorang atau lebih anggotanya membuat suatu siasatan yang sulit dan melaporkannya kepada Jawatankuasa dengan segera.
3. Jika suatu siasatan dibuat menurut perenggan 2 fasal ini, Jawatankuasa boleh meminta kerjasama Negara Pihak yang terbabit. Melalui persetujuan Negara Pihak berkenaan, bahawa siasatan boleh membabitkan suatu lawatan ke wilayahnya.
4. Selepas meneliti hasil siasatan anggota-anggotanya selaras dengan perenggan 2 Fasal ini, Jawatankuasa perlu menghantar hasil siasatan ini kepada Negara Pihak yang berkenaan bersama-sama dengan sebarang komen atau cadangan yang kelihatan wajar menurut keadaan itu.
5. Semua perbicaraan Jawatankuasa yang dirujuk di dalam perenggan 1 hingga 4 fasal ini adalah sulit, dan pada semua peringkat perbicaraan kerjasama Negara Pihak akan diminta. Selepas perbicaraan seperti itu selesai berdasarkan suatu siasatan yang dibuat menurut perenggan 2, Jawatankuasa boleh, setelah berunding dengan Negara Pihak yang berkenaan, memutuskan untuk menyertakan ringkasan keterangan keputusan perbicaraan tersebut dalam laporan tahunannya menurut Fasal 24.

Fasal 21

1. Suatu Negara Pihak di bawah Konvensyen ini pada bila-bila masa boleh mengisytiharkan bahawa ia mengiktirafkan kewajaran Jawatankuasa untuk menerima dan mempertimbangkan perhubungan di bawah fasal ini bahawa suatu Negara Pihak mendakwa bahawa sebuah Negara Pihak lain tidak menunaikan kewajibannya di bawah Konvensyen ini. Perhubungan seperti itu boleh diterima dan dipertimbangkan menurut tatacara yang dibentuk di dalam fasal ini hanya jika dihantar oleh suatu Negara Pihak yang mana telah membuat suatu pengisytiharan yang mengiktiraf kewajaran Jawatankuasa ini. Tiada perhubungan akan diuruskan oleh Jawatankuasa di bawah fasal ini jika ia berkait rapat dengan Negara Pihak yang belum membuat pengisytiharan tersebut. Perhubungan yang diterima di bawah fasal ini akan diuruskan menurut tatacara berikut;
 - (a) Jika suatu Negara Pihak mendapati sebuah Negara Pihak lain memberi kesan peruntukan di dalam Konvensyen ini, ia boleh, secara bertulis, membawa perkara ini kepada perhatian Negara Pihak itu. Dalam tempoh tiga bulan selepas menerima perhubungan tersebut, negara penerima harus menjawab kepada Negara yang mana menghantar perhubungan suatu penjelasan atau kenyataan lain secara bertulis menjelaskan perkara tersebut, yang mana harus menyertakan pada tahap munasabah dan berkaitan, rujukan kepada tatacara tempatan dan langkah pemulihan, sementara menunggu atau boleh didapati dalam perkara ini;
 - (b) Jika perkara itu tidak diperbetulkan dan tidak memberi kepuasan kepada kedua-dua Negara Pihak yang terbabit dalam masa enam bulan selepas penerimaan perhubungan awal oleh Negara penerima, mana-mana Negara mempunyai hak untuk merujuk perkara tersebut kepada Jawatankuasa, dengan memberi notis kepada Jawatankuasa dan ke Negara Pihak yang lain;
 - (c) Jawatankuasa perlu menguruskan sesuatu perkara yang dirujuk kepadanya di bawah fasal ini hanya setelah memastikan bahawa semua langkah tempatan telah diambil di dalam perkara ini, sesuai dengan prinsip yang biasanya diiktiraf oleh undang-undang antarabangsa. Ini tidak boleh menjadi peraturan di mana langkah pemulihan ditangguhkan secara tidak munasabah atau tidak mungkin untuk membawa kebaikan yang berkesan kepada mangsa pencabulan

Konvensyen ini;

- (d) Jawatankuasa harus mengadakan mesyuarat tertutup apabila meneliti perhubungan di bawah fasal ini;
- (e) Merujuk kepada peruntukan sub-perenggan (c), Jawatankuasa perlu membenarkan pejabatnya digunakan Negara Pihak yang terbabit atas dasar kehormatan terhadap tanggungjawab yang diperuntukkan oleh Konvensyen ini dengan hasrat untuk satu penyelesaian yang setiakawan mengenai perkara tersebut. Untuk tujuan ini, Jawatankuasa mungkin, apabila sesuai, menyediakan suatu suruhanjaya perundingan *ad hoc*;
- (f) Di dalam apa-apa perkara dirujuk kepadanya di bawah fasal ini, Jawatankuasa boleh meminta Negara Pihak yang berkenaan, seperti yang dirujuk di dalam sub-perenggan (b), untuk membekalkan sebarang maklumat yang berkaitan;
- (g) Negara Pihak yang berkenaan, merujuk kepada sub-perenggan (b), mempunyai hak untuk diwakili ketika perkara tersebut sedang dipertimbangkan oleh Jawatankuasa dan membuat penyerahan secara lisan dan/atau secara bertulis;
- (h) Jawatankuasa harus, dalam tempoh dua belas bulan selepas tarikh penerimaan notis di bawah sub-perenggan (b), menyerahkan sebuah laporan:
 - i. Jika suatu penyelesaian dalam istilah sub-perenggan (e) dicapai, Jawatankuasa harus menyediakan laporannya kepada suatu kenyataan ringkas dan mengenai penyelesaian yang dicapai;
 - ii. Jika suatu penyelesaian dalam istilah sub-perenggan (e) tidak dicapai, Jawatankuasa harus menyediakan laporannya kepada suatu kenyataan ringkas; penyerahan kenyataan yang bertulis dan penyerahan kenyataan secara lisan yang dibuat oleh Negara Pihak yang berkenaan yang akan dilampirkan kepada laporan. Di dalam setiap perkara, laporan harus dihantar kepada Negara Pihak yang berkenaan.

2. Peruntukan fasal ini akan berkuatkuasa apabila lima buah Negara Pihak kepada Konvensyen ini telah membuat pengisytiharan di bawah perenggan 1 fasal ini. Pengisytiharan seperti ini harus disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu oleh Negara Pihak, yang akan menghantar

salinan kepada Negara Pihak lain. Suatu pengisytiharan boleh ditarik balik pada bila-bila masa dengan pemberitahuan kepada Setiausaha Agung. Penarikbalikan sedemikian tidak harus menaruh prasangka terhadap pertimbangan apa-apa perkara yang mana merujuk kepada suatu perhubungan yang sudah dihantar di bawah fasal ini; tiada perhubungan yang lebih lanjut oleh mana-mana Negara Pihak akan diterima selepas pemberitahuan penarikbalikan pengisytiharan di bawah fasal ini diterima oleh Setiausaha Agung, kecuali apabila Negara Pihak yang berkenaan telah membuat suatu pengisytiharan baru.

Fasal 22

1. Negara Pihak kepada Konvensyen ini pada bila-bila masa di bawah fasal ini boleh mengisytiharkan bahawa ia mengiktirafkan kewajaran Jawatankuasa menerima dan mempertimbangkan perhubungan daripada atau bagi pihak individu bergantung kepada bidang kuasa perundangannya, yang mendakwa telah menjadi mangsa suatu pencabulan oleh suatu Negara Pihak terhadap peruntukan di dalam Konvensyen. Tiada perhubungan yang akan diterima oleh Jawatankuasa jika ia melibatkan suatu Negara Pihak yang belum membuat pengisytiharan sedemikian.
2. Jawatankuasa boleh mempertimbangkan untuk menerima sebarang perhubungan di bawah fasal ini yang tidak khusus atau yang dianggap merupakan suatu pencabulan hak dengan penyerahan perhubungan seperti itu atau tidak selaras dengan peruntukan Konvensyen ini.
3. Merujuk kepada peruntukan perenggan 2, Jawatankuasa perlu membawa sebarang perhubungan yang diserahkan kepadanya di bawah fasal ini ke perhatian Negara Pihak kepada Konvensyen yang mana telah membuat suatu pengisytiharan di bawah perenggan 1 dan dikatakan telah mencabuli sebarang peruntukan Konvensyen ini. Dalam tempoh enam bulan, Negara penerima perlu menyerahkan kepada Jawatankuasa satu penjelasan bertulis atau kenyataan yang menjelaskan perkara tersebut dan langkah pemulihan, jika ada, yang akan diambil oleh Negara itu.
4. Jawatankuasa harus mempertimbangkan perhubungan yang diterima di bawah fasal ini berdasarkan semua maklumat yang diberikan kepadanya oleh atau

bagi pihak individu itu dan oleh Negara Pihak berkenaan.

5. Jawatankuasa tidak akan mempertimbangkan sebarang perhubungan daripada seseorang individu di bawah fasal ini kecuali ia telah menentukannya bahawa:
 - (a) Perkara yang sama belum dan tidak diteliti di bawah satu peruntukan penyiasatan antarabangsa atau penyelesaian yang lain;
 - (b) Individu itu telah mencuba semua langkah pemulihan tempatan yang boleh didapati; Ini tidak harus menjadi peraturan di mana penggunaan langkah pemulihan ditangguhkan secara tidak munasabah atau tidak mungkin membawa pemulihan yang berkesan kepada mangsa pencabulan Konvensyen ini.
6. Jawatankuasa harus mengadakan mesyuarat tertutup apabila meneliti perhubungan di bawah fasal ini.
7. Jawatankuasa harus menghantar segala pandangannya kepada Negara Pihak yang berkenaan dan kepada individu tersebut.
8. Peruntukan fasal ini akan berkuatkuasa apabila lima buah Negara Pihak kepada Konvensyen ini telah membuat pengisytiharan di bawah perenggan 1 fasal ini. Pengisytiharan seperti ini harus disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu oleh Negara Pihak, yang akan menghantar salinan kepada Negara Pihak lain. Suatu pengisytiharan boleh ditarikbalik pada bila-bila masa dengan pemberitahuan kepada Setiausaha Agung. Penarikbalikan sebegini tidak harus menaruh prasangka terhadap pertimbangan apa-apa perkara yang mana merujuk kepada suatu perhubungan yang sudah dihantar di bawah fasal ini; Tiada perhubungan yang lebih lanjut oleh seseorang individu atau bagi pihak individu akan diterima selepas pemberitahuan penarikbalikan pengisytiharan di bawah fasal ini diterima oleh Setiausaha Agung, kecuali apabila Negara Pihak yang berkenaan telah membuat suatu pengisytiharan baru.

Fasal 23

Ahli Jawatankuasa dan suruhanjaya perundangan *ad hoc* yang dilantik di bawah Fasal 21, perenggan I (e), berhak mendapat kemudahan, hak istimewa dan kekebalan pakar ke misi untuk Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu seperti yang disebutkan di bahagian yang berkenaan di dalam Konvensyen Mengenai Hak Istimewa dan Kekebalan Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 24

Jawatankuasa perlu menghantar sebuah laporan tahunan mengenai aktivitiinya di bawah Konvensyen ini kepada Negara Pihak dan Perhimpunan Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 25

1. Konvensyen ini terbuka untuk ditandatangani oleh semua Negara.
2. Konvensyen ini adalah untuk diratifikasikan. Instrumen ratifikasi perlu disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 26

Konvensyen ini terbuka untuk aksesinya oleh mana-mana Negara. Aksesinya harus dilaksanakan melalui penyimpanan instrumen aksesinya dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 27

1. Konvensyen ini akan berkuatkuasa tiga bulan dari tarikh penyimpanan instrumen dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu atau aksesinya atau ratifikasi instrumen yang kedua puluh.
2. Bagi setiap Negara yang meratifikasi Konvensyen ini atau melakukan aksesinya setelah penyimpanan instrumen ratifikasi atau aksesinya yang kedua puluh, Konvensyen harus berkuatkuasa pada hari ketiga puluh selepas tarikh

simpanan instrumen ratifikasinya atau aksesinya tersebut.

Fasal 28

1. Setiap Negara Pihak, pada masa menandatangani atau meratifikasi Konvensyen ini atau aksesinya selain itu, mengisytiharkan bahawa ia tidak mengakui kewajaran Jawatankuasa yang diperuntukkan dalam Fasal 20.
2. Mana-mana Negara Pihak yang membuat pengecualian menurut perenggan I fasal ini, pada bila-bila masa, boleh menarik balik pengecualian ini dengan pemberitahuan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 29

1. Mana-mana Negara Pihak Konvensyen ini boleh mencadangkan apa-apa pindaan dan memfaikannya kepada Setiausaha Agung PBB. Setiausaha Agung kemudiannya harus memberitahu mengenai cadangan pindaan tersebut kepada setiap Negara Pihak Konvensyen dengan permintaan untuk memberitahu kepadanya sama ada mereka inginkan satu persidangan antara Negara-Negara Pihak untuk membahaskan cadangan tersebut dan membuat pungutan suara. Dalam keadaan, dalam tempoh empat bulan dari tarikh perhubungan dibuat, di mana sekurang-kurangnya satu pertiga daripada Negara Pihak inginkan Persidangan, maka Setiausaha Agung harus menyelenggarakan persidangan tersebut di bawah naungan PBB. Sebarang pindaan yang diterima oleh majoriti Negara Pihak yang hadir dan mengundi di persidangan tersebut, harus dikemukakan ke Persidangan Agung PBB untuk diluluskan.
2. Pindaan yang diterima selaras dengan perenggan I fasal ini akan berkuatkuasa apabila majoriti dua pertiga Negara-Negara Pihak Konvensyen ini memberitahu Setiausaha PBB bahawa mereka telah menerimanya selaras dengan proses perlembagaan masing-masing.
3. Apabila pindaan berkuatkuasa, ia harus mengikat Negara Pihak yang menerimanya, Negara Pihak yang lain masih terikat dengan peruntukan Konvensyen ini dan sebarang pindaan yang telah mereka terima.

Fasal 30

1. Sebarang pertikaian antara dua atau lebih Negara Pihak mengenai tafsiran atau penggunaan Konvensyen yang tidak dapat diselesaikan melalui perundingan ini akan, di atas permintaan salah satu daripada mereka, diserahkan kepada penimbangtaraan. Jika dalam enam bulan daripada tarikh permintaan untuk penimbangtaraan Negara-Negara tersebut tidak dapat bersetuju dengan organisasi penimbangtaraan, mana-mana Negara Pihak tersebut boleh merujuk pertikaian itu kepada Mahkamah Keadilan Antarabangsa di atas permintaan selaras dengan Statut Mahkamah.
2. Setiap Negara Pihak, semasa menandatangani atau meratifikasi Konvensyen ini, atau melakukan akses, mengisytiharkan bahawa ia menganggap dirinya tidak terikat oleh perenggan 1 fasal ini. Negara Pihak lain tidak akan terikat oleh perenggan 1 fasal ini dalam keadaan Negara Pihak telah membuat pengecualian sedemikian.
3. Mana-mana Negara Pihak yang telah membuat pengecualian selaras dengan perenggan 2 fasal ini pada bila-bila masa boleh menarik balik pengecualian ini dengan pemberitahuan kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu.

Fasal 31

1. Mana-mana Negara Pihak boleh menamat Konvensyen ini melalui pemberitahuan secara bertulis kepada Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu. Penamatan berkuatkuasa setahun selepas tarikh penerimaan Pemberitahuan Setiausaha Agung.
2. Penamatan ini tidak akan memberi perlepasan kepada Negara Pihak bebas daripada kewajipannya di bawah Konvensyen ini berhubung dengan mana-mana tindakan atau peninggalan yang berlaku sebelum tarikh penamatan ini, juga penamatan ini tidak boleh mempunyai prasangka di dalam sebarang pertimbangan mengenai apa-apa perkara yang sememangnya sudah berada dalam pertimbangan oleh Jawatankuasa sebelum tarikh penamatan berkuatkuasa.

3. Berikutan tarikh penamatan suatu Negara Pihak berkuatkuasa, Jawatankuasa tidak akan mempertimbangkan sebarang perkara baru mengenai Negara Pihak tersebut.

Fasal 32

Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu akan memberitahu semua Negara Anggota Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu dan semua Negara yang mana telah menandatangani Konvensyen ini atau menyetujui perkara-perkara yang berikut:

- (a) Tandatangan, ratifikasi dan akses di bawah Fasal 25 dan 26;
- (b) Tarikh penguatkuasaan Konvensyen ini di bawah Fasal 27 itu dan tarikh penguatkuasaan sebarang pindaan di bawah Fasal 29
- (c) Penamatan di bawah Fasal 31

Fasal 33

1. Persidangan ini yang ditulis dalam Bahasa Arab, Cina, Inggeris, Perancis, Rusia dan Sepanyol adalah sah dan harus disimpan dengan Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.
2. Setiausaha Agung Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu harus menghantar salinan –salinan sah Konvensyen ini kepada semua Negara Pihak.

Tentang ERA Consumer

Persatuan Pendidikan dan Penyelidikan untuk Pengguna-Pengguna Malaysia (ERA Consumer Malaysia) adalah sebuah organisasi sukarela, bersifat bukan politik yang ditubuhkan di Ipoh, Perak pada tahun 1985. ERA Consumer Malaysia adalah sebuah organisasi kebangsaan yang berdaftar di bawah Akta Pertubuhan Malaysia 1966. Ia ditubuhkan untuk mempromosikan dan menjalankan aktiviti-aktiviti kritikal yang berkaitan dengan masyarakat awam.

ERA Consumer merupakan sebuah institusi dinamik yang sering memberikan respon dan memperkembangkan perkhidmatannya mengikut kehendak dan permintaan masyarakat. ERA Consumer Malaysia mempunyai visi untuk mewujudkan sebuah organisasi untuk masyarakat yang mampu berdikari dan membuat keputusan sendiri dengan melibatkan diri secara aktif dalam melindungi kepentingan pengguna sebagaimana mereka melindungi diri sendiri, di samping mengamalkan corak hidup dan penggunaan yang lestari dan bertindak secara adil dalam mengawal proses pentadbiran.

Ia juga berperanan dalam memberi kesedaran kepada orang ramai dalam isu-isu yang menekan kehidupan mereka melalui penyelidikan dan program pendidikan. ERA Consumer terlibat dalam membina perpaduan dan persefahaman dengan badan-badan bukan kerajaan lain di Malaysia; mengeratkan hubungan Selatan-Selatan dan persefahaman Utara-Selatan. Komponen dan program utama ERA Consumer adalah penyelidikan, pendidikan dan perlindungan pengguna, pentadbiran bertanggungjawab dan pendidikan hak-hak asasi manusia serta pertanian mampan, jaminan makanan dan pembangunan

Diterbitkan oleh:

**PERSATUAN PENDIDIKAN DAN
PENYELIDIKAN UNTUK
PENGGUNA-PENGGUNA MALAYSIA
(ERA CONSUMER MALAYSIA)**

No 24, Jalan SS1/22A

47300 Petaling Jaya

Selangor Darul Ehsan

Tel (603) 7877 4741, 7876 4648

Faks (603) 7873 0636

Emel eracons@po.jaring.my

Laman Web www.eraconsumer.org

ISBN : 983-2518-06-7

Dicetak oleh : Syarikat Asas Jaya

Cetakan Disember 2002

ISBN 983-2518-06-7

9789832518068